

pútnický list

december
2019

ISSN 2644-4526

aktuality a zaujímavosti pútnického turizmu na Slovensku

KOSTOL NARODENIA PÁNA - PRAŽSKÁ LORETA

December je mesiacom, kedy sa radi zastavíme s priateľmi a známymi na Vianočných trhoch. Mnohí cestujú spoznať predvianočnú atmosféru niektorých miest z zahraničia. Populárna je Viedeň, Salzburg, Budapešť či Krakow. Ak sa vydáte na vianočné trhy do Prahy môžete si ich spojiť s adventným putovaním na pozoruhodné pútnické miesto, ktoré stojí na Hradčanoch už viac ako 300 rokov. Jeho centrom je **barokový kostol Narodenia Pána**, ktorého stavba začala v r.1626 a vysvätený bol 25. marca 1631. Výstavbu financovala grófka Kateřina z Lobkovic a relizovala sa podľa návrhu talianskeho architekta Giovanniho Orsima. Do stavebného vývoja chrámu zasiahla v 1. pol. 18. st. významná rodina architektov – *Dienzenhoferov*. Starší Kryštof začal dvojfázovú prestavbu kostola a navrhol západné priečelie celého komplexu, ktoré po jeho smrti r.1722 dokončil s drobnými úpravami jeho syn Kilián Ignác. Kryštofov nevlastný syn J. J. Aichbauer dokončil r.1735 záverečnú prestavbu kostola, ktorú financovala (rovnako ako väčšinu vnútorného

Pražská Loreta

zariadenia) Marie Markéta grófka Waldsteinová, rod. Czernínová z Chudenic. Chrám bol opätovne vysvätený 7. 6. 1737, ale práce v interiéri pokračovali až do konca r.1738. Kostol Narodenia Pána patrí medzi vrcholné diela Pražského baroka.

No nielen samotná architektúra chrámu je dôvodom, prečo sem vedú kroky mnohých pútnikov či turistov. Kostol Narodenia Pána je totiž známy ako **Pražská Loreta**. V pútnickom areáli sa nachádzajú ambity, ktoré vedú do Svätého domčeka. V jeho vnútri sa nachádza pravdepodobne niekoľko trámov a tehíel, ktoré pochádzajú priamo z talianskej Lorety. Domček bol pôvodne maľovaný, až neskôr bol vyzdobený sochami starozákonných prorokov a výjavmi zo života Panny Márie Loretánskej. Začiatkom 18.st., v čase chrámovej prestavy, bol obohatený barokovým priečelím. Pútnici i turisti sa môžu zastaviť aj v **Loretánskej klenotnici**, kde sa nachádza jedinečný súbor cenných votívnych darov, ktoré sem priniesli ctiteľia Panny Márie – *Loretánsky poklad*. Spoločne s pokladom Chrámu sv. Víta je najväčším a najcennejším pokladom v Českej republike. V súčasnosti je tu veľmi hodnotná zbierka liturgických predmetov, hlavne monštrancií, medzi ktorými vyniká tzv. *Diamantová monštrancia*, ktorá sa volá *Pražské slnko*. Je zdobená viac ako 6000 diamantmi.

Podľa návrhu viedenského architekta Johanna Bernarda Fischera von Erlach ju zhotovili v dielni zlatníka Johanna Baptistu Känischbauera a klenotníka Matthiasa Stegnera vo Viedni v r.1696-99. Diamanty na jej tvorbu darovala Pražskej Lorete v závete Ludmila Eva Františka grófka Kolowratová, rod. Hýzrllová z Chodov. Hotové dielo chránila pri prevoze z Viedne do Prahy vojenská eskorta. Monštranciu naposled použili v liturgii v r.1999 počas Slávnosti Božieho Tela, pri príležitosti 400stého výročia príchodu prvých kapucínov do Čiech. Loretánsky poklad môžu jedinečným spôsobom objaviť aj deti. Interaktívny program je pripravený v štyroch vekových kategóriách od predškolákov až po stredoškólov. Najmenší môžu v klenotnici hľadať tri poklady, ktoré symbolizujú dary troch kráľov. Všetky spracované podklady ku hre nájdete zdarma na portáli www.loreta.cz. Turistický portál Tripadvisor už 4 roky po sebe (2015-2018) udelil Lorete Certifikát výnimočnosti.

Unikátny komplex dopĺňa veža s hodinami a svetoznámou zvonkohrou s **27 loretánskymi zvoncami**. Zvonkohra prvý raz zaznela 15. augusta 1695 a v súčasnosti každú hodinu povzbudzuje svojím hlasom k modlitbe. Loretánskej kaplnke ju venoval bohatý malostranský obchodník Eberhard z Glauchova. Ide o najväčšiu zvonkohru, ktorú zostavil v r.1694 hodinár Petr Neumann z tridsiatich zvonov a zvončekov, ktoré ulial majster Claude Fremy v Amsterdame. Každý zvon mal svojho šľachtického donora, nad prvým z nich dokonca prevzal patronát sám cisár Leopold I. Zvonkohra je umiestnená v priečelí hodinovej veže. Na zvonkohru vraj kedysi hrával český pesničkár a hudobný skladateľ Karel Hašler, viažu sa k nej i niektoré, historickými prameňmi neoverené, staropražské povesti či legendy.

O Loretu aj o pútnikov sa od založenia tohto miesta starajú **rehoľníci Rádu menších bratov kapucínov** (OFMCap.). V blízkosti kostola Narodenia Pána stojí ich kláštor s kostolom Panny Márie Anjelskej.

Program v Pražskej Lorete

15. 12. 2019 – 3. Adventná nedeľa

Chorálne Rorate caeli z Graduale simplex zaspievajú **Kapucínski choralisti**.

25. 12. 2019 – Slávnosť Narodenia Pána (pútnická slávnosť)

Eudový spev kolied počas omše o 19,00h. s organovým doprovodom: **Radek Rejšek približne o 20,00h.** (po skončení sv.omše)

nasleduje vytrubovanie z loretánskeho balkónu v podaní členov Hudby Hradní stráže a koncert na historickú zvonohru.

Dobro hudbou

Od r.2010 sa tu konajú *benefičné koncerty*. Myšlienka vyšla z charizmy bratov kapucínov, ktorí „žobru“ pre druhých o to, čo potrebujú. Pomoc prostredníctvom hudby tak prichádza najmä k tým, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti. Do benefičných koncertov sa zapojilo už množstvo hudobníkov a hostia i diváci podporili starostlivosť o zomierajúcich, postihnutých, ľudí bez domova, opustené deti, týrané ženy, psychiatrických pacientov, ľudí postihnutými povodňami a pod. Benefičné koncerty sa konajú vždy prvú stredu v mesiaci o 19,00 hod. (okrem letných prázdnin) vo veľkom kláštorom refektári. Vstupné je dobrovoľné a výťažok smeruje do konkrétnej neziskovej organizácie.

Pešia adventná púť z Pražskej Lorety

Ak ste pešími pútnikmi a nebojíte sa zimy, pozývame Vás aj na pútnickú cestu z Pražskej Lorety do Hájku, po tzv. *Hájeckej ceste*. Pôvodne viedla v dĺžke asi 14 km po starobylej ceste z Prahy do Nemecka. Slúžila ako spojnica medzi Pražskou Loretou a Loretou vo františkánskom kláštore Hájek. Tento kláštor sa nachádza v obci Červený Újezd v blízkosti obce Unhošť. Tu v r.1623-25 vybudoval v hájičku Florian Jetřich Žďárský zo Žďáru loretánsku kaplnku, ako poďakovanie Bohu za narodenie syna, dediča. Čoskoro sa stala pútnickým miestom, ktoré vzhľadom k potrebám doby, bolo rozšírené a prestavané. Nakoniec sa tu v r.1659 založil aj františkánsky kláštor, v ktorom spočiatku žili štyria rehoľní bratia. Podľa arcibiskupským záznamom z r.1722 Hájek navštevovalo asi 60 000 pútnikov ročne. Hájecká pútnická cesta bola vybudovaná v r. 1720-1723, ale kompletne vyzdobená bola až v r.1734. Tvorilo ju 20 výklenkových kaplniek. Svojou výškou 8,5 m boli najväčšími prícestnými kaplnkami na pútnickej ceste v strednej Európe. Stáli v rozstupe asi 600-1100m a zdobili ich obrazy zo života Panny Márie a sv. Františka z Assisi. Donátori prispeli na ich stavbu sumou 200 zlatých na každú kaplnku. Na ich výstavbe sa podieľal majster František Fortin, kamenár Franz Wolfgang Herstorfer a pražský maliar Jan Schor.

Vzhľadom k rozrastaniu Prahy stálo koncom 19.st. na ceste už len 14 kaplniek a Hájecká pútnická cesta sa začala strácať v novodobej výstavbe. V tomto období prebehla rekonštrukcia kaplniek a zaniknuté freskové maľby nahradili obrazy na plechových tabuliach, ktoré namaľoval pražský maliar Josef Schweil. Zánik cesty pokračoval aj v 20.st. a politické zmeny sa dotkli aj pútnického miesta Hájek. V 50tych rokoch 20.st. bol kláštor zrušený a slúžil ako pracovný tábor, neskôr ako vojenský sklad. Napriek neprajnosti doby nebola Loreta nikdy zničená. V r.1997-2013 tu prebehla rozsiahla rekonštrukcia a v súčasnosti sa v Hájku opäť konajú púte. Obnova sa dotkla aj Hájeckej cesty. V r. 1999 sa spolok Hostivít rozhodol v spolupráci s akad. sochárom Janom Turským obnoviť XIX. kaplnku. Ďalších päť kaplniek zrekonštruovala Praha 6, v spolupráci s akad. maliarom Petrom Hamplom.

Dnes sa vzhľadom na dopravný rozvoj už nedá prejsť v pôvodnej dĺžke, na niektorých miestach je prerušená. Niektoré jej úseky už zanikli, ale niektoré boli znovu obnovené. Z pôvodných 20 kaplniek zostalo 11 pričom dve z nich nestoja už na pôvodnom mieste. (plán trasy a jednotlivé zastavenia nájdete na str.13)

fresková výzdoba, Krížová Ves

Kostol s vianočným patrocníom - Narodenia Pána sa nachádza aj v obci **Krížová Ves**, v okr. Kežmarok. Bol postavený v gotickom slohu, koncom 13.st. Prvá písomná zmienka o kostole pochádza z r.1315, kedy už dedina patrila rádu krížovníkov Božieho hrobu. V priebehu 14.st. bol kostolík prestavaný, ďalšie úpravy sa realizovali aj v 15.st. Zrejme koncom 14.st. bol interiér vyzdobený nástennými maľbami. Tie boli reštaurované a premaľované v r.1898 Jozefom Huszkom a neskôr, v r.1938, aj Jozefom Hanulom. V 17.st. bol drevený doskový strop v lodi vymenený za barokovú klenbu. Veža zrejme pochádza z neskoršieho obdobia. Hlavná loď renesančného slohu bola, podľa obecnej kroniky, pristavaná asi v r. 1765. V interiéri je hlavný neskorobarokový oltár ambitového typu, pochádzajúci z 18.st. V r.1913 urobili obyvatelia veľké opravy kostola a zároveň doplnili jeho interiér, v rámci toho zakúpili aj hlavný oltár, ktorý bol zhotovený v Tirolsku.

zdroje: www.sk.wikipedia.org, www.loreta.cz, www.kapucini.cz, www.kudyznudy.cz, www.nasregion.cz, www.kampocesku.cz, www.krizovaves.sk, www.apsida.sk, www.extrastory.cz, www.turistik.cz

ADVENT v zjaveniach Panny Márie

Advent je dobou očakávania Pána. Sústredia sa v ňom starozákonné dejiny židovského národa. Kresťania však od Nanebovstúpenia Pána žijú nový advent, ako obdobie očakávania druhého príchodu Krista. Ústrednou osobou starozákonného adventu sa stala Panna Mária. Ona, pred viac ako dvetisíc rokmi, svojim fiatom umožnila príchod Božieho Syna na tento svet. Každý nový cirkevný rok nám ponúka čas adventu, v ktorom je nám azda najbližšia predstava Panny Márie, ktorá nosí pod srdcom Spasiteľa. V mnohých katolíckych rodinách si v predvianočnom čase konáme aj deviatnik a „ponúkame jej a ešte nenarodenému Spasiteľovi prístrešie na ceste do Betlehema“.

Vo svete sa udialo mnoho zjavení Panny Márie, avšak „adventným“ spôsobom vynikajú dve z nich. Zjavenie v Guadalupe a v Amsterdame. Pri týchto zjaveniach sa Matka Božia zjavila svetu v požehnanom stave.

12.decembra slávime sviatok Panny Márie z Guadalupe. Toto zjavenie patrí k najstarším zjaveniam Panny Márie vo svete. Do r.1519 bolo Mexico krajinou s asi 10 miliónmi obyvateľov – Aztékov. Vládal im posledný cisár Cuauhtemoc a jeho sídlo sa nachádzalo v metropole Tenochtitlan (dnešné mesto Mexico). Pohanstvo Aztékov spočívalo v presvedčení, že musia bohom prinášať ľudské obete, aby každé ráno vyšlo slnko, v mnohých chrámoch konali náboženské ceremónie rôznych povier. Modlám obetovali ľudské obete, väčšinou otrokov a vojnových zajatcov. Najviac obiet obetovali bohovi Quetzalcoatlovi, operenému hadovi. V r.1519 prišli do Mexica španielski dobyvatelia pod vedením Cortésa. Takmer 10 rokov po dobytí krajiny bola budúcnosť kresťanstva na americkom kontinente dosť neistá. Pôsobili tu misionári a aj prvý biskup, františkán Juan de Zumarrág, ktorý vzhľadom na ťažkú situáciu a spory s koloniálnou vládou, prosil o zázrak. Medzi prvými Aztékmi, ktorí sa dali pokrstiť, bol aj Indián Juan Diego, pôvodným menom Cuautlatohuac. Keď 9. decembra 1531 kráčal skoro ráno na sv.omšu, šiel cez vršok Tepeyac, kde v tom čase ešte stáli ruiny pohanského chrámu aztéckej bohyně „Matky bohov“, zjavila sa mu Panna Mária a predstavila sa ako Nepoškvrnená Panna Mária, matka pravého Boha, Pána všetkých vecí, Pána neba a zeme. Požiadala ho, aby išiel za biskupom a oznámil mu jej pranie, aby na kopci Tepeyac postavili kostol, v ktorom bude preukazovať ľuďom celú svoju lásku, súcit, milosť, pomoc a ochranu. Predstavila sa tiež ako milostiplná Matka všetkých ľudí, všetkých tých, ktorí ju milujú, ktorí k nej volajú, ktorí ju hľadajú a ktorí jej dôverujú.

V kostole chce vypočuť všetko ich volanie, smútok, plač a starosti, aby uzdravila ich utrpenie, problémy a nešťastie. Spočiatku biskup jednoduchému, 57ročnému Indiánovi neveril a žiadal si znamenie. Prišlo o pár dní, lebo Juan Diego sa kvôli starostlivosti o chorého strýka Bernardina, nedostal na miesto zjavenia. 12.decembra sa rozhodol zájsť po kňaza, aby strýkovi vyslúžil sviatosti. Keďže sa chcel vyhnúť zjaveniu, aby sa nezdržoval, rozhodol sa kráčať cez vršok inou

Guadalupe, Mexiko

cestou. No Panna Mária sa mu opäť ukázala a pýtala sa ho prečo neprišiel a kam ide. Juan Diego jej porozprával o strýkovi a Panna Mária ho uistila, že strýko nezomrie. Upriamila pozornosť Juana Diega na stretnutie s biskupom. Ako dôkaz, ktorý si žiadal, mu poslala červené kastílske ruže, ktoré vyrástli na vrchole kopca Tepeyac, napriek tomu, že bola zima. Juan Diego sa tešil a opatrne ukladal nazbierané kvety do svojho plášt'a (tilmy). Keď prišiel k biskupovi rozvinul plášt' a z neho sa vysypali kvety. Dom sa naplnil vôňou, no ruže po chvíli zmizli a na Juanovom plášti sa ukázal nádherný obraz Panny Márie, presne v tej podobe ako ju videl Juan Diego. Mala oblečené šaty červenej farby, na nich modrozelenkastý plášt' posiaty hviezdami. Biskup už nepochyboval a začal so stavbou kaplnky. Plášt' zanesli do katedrály a vystavili verejnej úcte. Kaplnka bola postavená o 13 dní a sám biskup do nej 26.decembra 1531 umiestnil tilmu s obrazom Panny Márie. Juan Diego sa do konca života (r.1548) staral o kaplnku a žil v jej blízkosti ako pustovník. Zjavenie Panny Márie významne pomohlo v pokresťančení Mexika. Bolo zaznamenaných viacero svedectiev kňazov, ktorí počas jedného dňa pokrstili 5 - 6 000 ľudí. V priebehu približne 8 rokov zanechalo modloslužbu a krvavé obety takmer 8 miliónov ľudí.

Vrch Tepeyac dnes patrí k najnavštevovanejším pútnickým miestam sveta.

Ročne ho navštívi 20 miliónov pútnikov z rôznych kontinentov. Prvý chrám bol postavený v r. 1709, ale v r. 1976 vzhľadom k tomu, že pôvodná stavba začala klesať, postavili v jeho blízkosti novú veľkokapacitnú Baziliku Našej Pani z Guadalupe, v ktorej je 10 tisíc miest na sedenie.

obidva chrámy v Mexiku

Obraz, v ktorom bije srdce ešte nenarodeného dieťaťa

Obraz je vysoký 142 cm. Postava Panny Márie je vysoká 122 cm. Má vlasy rozdelené uprostred. Panna Mária stojí na mesiaci a podopiera ju anjel s krídlami. Okolo nej vychádzajú lúče. Podkladom je látka utkaná z vlákien agávy, ktorá vôbec nie je preparovaná. Podivuhodné je, že sa obraz nerozpadol, napriek tomu, že tilma mala životnosť najvyšš 20 rokov. Tilma bola z hrubého produktu agávy, ktorý sa získava z vlákien rastliny Maguey. Diegova tilma je skoro priehľadná, nahrubo spracovaná (ako vrecovina). Prvých sto rokov bol obraz „Našej milej Panej z Guadalupe“ vystavený bez ochrany proti škodlivým vplyvom počasia a tiež dotykom perí, ružencov, pamätných predmetov. (pozn. skala v jaskyni v Lurdoch je od takýchto dotykov obrúsená.) Obraz visel v kaplnke – veľkej ako obývací izba – bez skla, vo vlhku, priamo v dyme sviečok, ktoré pod ním horeli. Za celú dobu to boli miliardy sviečok. Dym zo sviečok by musel obraz zafarbiť na čierne. Napriek všetkému si obraz zachoval svoje farby. Aj keď už bolo na obraz umiestnené sklo, z času na čas ho museli dať dole, aby sa ľudia mohli obrazu dotknúť, alebo ho pobožkať.

V r.1753 **Miguel Cabrera** informuje, ako pri jednej príležitosti v priebehu dvoch hodín videl, že ľudia sa rôznymi predmetmi dotkli obrazu päťstokrát. Komisia zložená z mexických maliarov pod predsedníctvom Miguela Cabrera uvádza: „*Tento svätý obraz je zhotovený tak jedinečne a tak zázračne, že sme si istí, že každý, kto je len trochu vzdelaný v našom umení, pri pohľade naň hneď musí uznať, že je to nadprirodzený portrét.*“ Zároveň dodáva, že: „*nevysvetliteľný spôsob, ktorým sa obrazová strana vyhladila, je ďalším dielom nadprirodzenosti obrazu.*“ Potvrdila, že je ľudsky nemožné niečo také vynikajúce namaľovať na taký hrubý materiál. V 20.st. výskum obrazu pokračoval. Na zistenie pôvodu farieb bol použitý laser a iné prístroje. Podľa analýz NASA sa na Zemi vôbec v žiadnej forme nevyskytujú, navyše sú tesne nad plátnom, bez toho, že by sa ho dotýkali! *Na látke neboli po presvietení zistené žiadne predbežné kresby, ako to robievajú aj slávni maliari. Obraz bol zhotovený priamo a bez opráv. Nedajú sa zistiť žiadne ťahy štetcom!* Tajomstvo Máriinho obrazu sa ešte prehĺbilo, keď Richard Kuhn, nositeľ Nobelovej ceny v odbore chémie, konštatoval, že vlákna obrazu neobsahujú žiadne známe minerálne, rastlinné, zvieracie alebo syntetické farbivá. Farby tvoria úplne hladký povrch ako na fotografii, akoby látka reagovala ako film, na ktorý boli obraz a farby nanosené tajomným pôsobením priamo na jednotlivé vlákna. Podľa zistenia ide o jedinečný, úplne nevysvetliteľný fenomén. Hviezdy na plášti Panny Márie napodobujú hviezdne konštelácie, ako ich vidieť za jasných nocí nad Mexikom. **Coley Taylor** vádza: „*keď sa obraz pozoruje zblízka, ťažko sa dajú hviezdy na plášti pozorovať, avšak pri pohľade zďaleka – žiaria hviezdy. Pri pozorovaní zblízka odev má zelenomodrú farbu, keď zďaleka, je tmavomodrý. Ružová farba šiat pozorovaná zblízka je bledá, zďaleka sýtoružová. Keď sa na obraz pozeráme zblízka, má normálnu veľkosť. Keď sa od obrazu vzdalujeme, obraz sa opticky zväčšuje.*“ Hviezdy viditeľné na plášti Panny Márie odrážajú presnú konfiguráciu neba nad Mexikom v zimnom slnovrate, v deň, keď došlo k zázraku. Doteraz sa nikdy nepodarilo vytvoriť presnú reprodukciu obrazu ani štetcom, či kamerou.

Pápež František počas návštevy Mexika, 2016

„Požehnaná Panna Mária,
Matka peknej lásky,
ochraňuj naše rodiny,
aby stále jedno boli
a požehnaj výchovu našich detí.
Ty, naša nádej,
pozri so zmilovaním na nás.
Uč nás stále ísť k Ježišovi.
Pomôž nám znovu vstať,
keď padneme,
aby sme sa k Nemu znovu vrátili,
s tým, že svoje chyby a hriechy
priznáme vo sviatosti pokánia,
ktorá dáva duši pokoj.
Prosíme Ťa, daj nám veľkú lásku
ku všetkým sviatostiam,
ktoré sú znamením
a ktoré na Zemi zanechal Tvoj Syn.
Tak budeme my, Najsvätejšia Matka, s
pokojom Božím vo svedomí,
so srdcom oslobodeným od zloby
a nenávisťi,
môcť priniesť pravú radosť
a pravý pokoj,
ktorý prijímame od Tvojho Syna,
nášho Pána Ježiša Krista,
ktorý vládne s Bohom Otcom
a Duchom Svätým,
na veky vekov. Amen.“
(úryvok modlitby sv. Jána Pavla II.
pri návšteve Mexika v r. 1979)

Zázrak v zázračnom obraze

V r.1956 známy očný špecialista **Rafael Torrija Lavoignet** preskúmal silným oftalmoskopom oko portrétu a zistil, že sa na ňom objavuje obraz postavy človeka. Laboratórnym skúmaním očného pozadia Máriiného pravého oka sa ukázalo, že sa správa presne ako oko živého človeka (v ľudskom oku sa vytvárajú tri obrazy, tzv. Purking-Samsonov zákon). Tieto tri obrazy možno pozorovať aj v Máriinom oku: vľavo od predného obrazu zrkadliaceho sa v moku prednej očnej komory možno pozorovať druhý obraz v sklovci, ktorý zodpovedá prvému a je s ním rovnobežný. Pod svetlom oftalmoskopu sa rozžiari tretí reflex, ktorý je obrátený a tvorí sa v očnej šošovke. Zistil, že keď svetlo oftalmoskopu dopadne na zreničku oka Panny Márie, zornička sa v difúznom svetle rozsvieti a vzbudí dojem dutého reliéfu. Takýto reflex nemožno doceliť na rovnej ploche a zvlášť nie na nepriehľadnej ploche. **Javier Torroella Bueno** spozoroval, že obrysy bradateho muža sa reflektujú nielen na nosovej strane pravého oka, ale tiež na spánkovej strane ľavého oka. Roztiahnutie reflektovaných obrazov je presne podľa zákonov zakrivenia rohovky. Skúmania v 60tych rokoch sa o 20 rokov neskôr stali popudom preskúmať dúhovku oka pomocou modernejšej techniky, ktorá sa používa pri štúdiu fotografií urobených z umelých družíc. Tento výskum robil **Jose Aste Tonsmann**. Pri digitalizácii obrazu jeho fotografiu rozdelil na plôšky jedného milimetra štvorcového a tie potom skúmal pri 2500-násobnom zväšení, t.z. že na milimetri štvorcovom mohol sledovať 2500 svetelných bodov. V zreničke Panny Márie možno vidieť sediaceho Indiána s dlhými vlasmi. Vedľa neho sedí starší plešatý človek, s bielou bradou, s basckickými črtami, z oka mu padá slza. V tejto postave mnohí identifikovali španielskeho biskupa. Vedľa neho vidieť mladšieho muža, o ktorom možno predpokladať, že je to Juan Gonzales, biskupov tlmočník a sekretár. Uprostred vidno človeka v mužnom veku s bradou a fúzmi. Je obrátený smerom k sediacemu biskupovi. Je to Indián Juan Diego vo chvíli, keď otvára svoju tilmu, v ktorej doniesol biskupovi červené ruže. Vidieť tu i černošku s kučeravými vlasmi, muža a ženu, deti. Obrázok v oku je zostavený tak, že čím boli postavy bližšie k oku, tým sú väčšie, a čím boli ďalej, tým sú menšie. V obraze oka možno pozorovať okolo 12 osôb. Podľa úsudku odborníkov táto miniatúrna maľba v zreničke je celkom nevysvetliteľná, pretože namaľovať takú miniatúru je ľudsky nemožné.

Nezničiteľný a stále živý obraz

V r.1921 položil neznámy páchatel' na oltár bombu, ukrytú v kvetiniach. Výbuch zničil iný obraz a čiastočne aj oltár, rozbil všetky okná, ale posvätný obraz ostal celkom neporušený. V roku 1971 technici čistili strieborný rám, do ktorého je obraz vložený. Nešťastne sa im prevrhla fľaša s kyselinou dusičnou a pár kvapiek kvaplo i na obraz, no napriek tomu sa maľba nerozleptala. Ostali iba stopy akoby vody, ktoré po krátkom čase zmizli.

Už od začiatku chápali, najmä Aztékovia, že obraz predstavuje Madonu v požeňnanom stave. Jej šaty sú totiž previazané čiernou stužkou, čo bolo tradičným zvykom tehotných aztéckych žien. Novodobé skúmanie dokázalo, že sa jedná o viac než len tradíciu.

Vedci zistili, že teplota tkaniny, na ktorej obraz vidieť, je stále 36,6°C, čo je teplota zdravého človeka. Obraz preskúmali aj stetoskopom a vedci v oblasti pása Panny Márie namerali pulz 115/min, čo zodpovedá pulzu dieťaťa v maternici.

V krátkej minulosti sme aj v Slovenskom parlamente riešili návrh zákona chrániť život nenarodeného človeka od momentu počutia tlkotu jeho srdca. Zdá sa, že obraz z Guadalupe nám ukazuje cestu. Možno sa tento obraz dostane do centra modlitieb za počatý život a Panna Mária pomôže obnoviť nielen zákonnú, ale najmä morálnu a spoločenskú ochranu života najmenších.

Matkou oboch Amerík nazval Pannu Máriu z Guadalupe sv. pápež Ján XXIII. Panna Mária sa v Mexiku zjavila práve vtedy, keď indiánsky národ prežíval veľmi ťažké obdobie španielskej kolonizácie, kedy bola ohrozená nielen samotná kultúra tohto národa, ale aj jeho vlastná identita. Zjavuje sa ako jedna z nich, ako žena z ich rasy, aby ich uistila, že je ich milujúcou Matkou.

Soška Panny Márie z Guadalupe na pútnickom mieste Skalka pri Trenčíne.

POZVANIE
pre jednotlivcov i pútnické miesta

VSTÚPTE do Asociácie pútnických organizácií a prispajte k rozvoju, obnove a osvete putovania na Slovensku. Získate podporu a spoluprácu organizácií, ktoré pôsobia v oblasti pútnictva, dobrovoľníkov, rozšírite si prístup k informáciám, možnosť prezentácie aktivít napr. na veľtrhoch, internete, FB ...

Matka všetkých národov, zjavenie Panny Márie v Amsterdame

Od zjavenia v Mexiku prebehlo pár storočí, keď sa Panna Mária opäť zjavila v požehnanom stave. Stalo sa to v závere 2.svetovej vojny, 25. marca 1945, na slávnosť Zvestovania Pána v Amsterdame. Jednoduchá mladá žena **Ida Peerdemanová**, jej sestra a jej spovedník a duchovný vodca, otec Frehe, dominikán, sedeli v izbe a rozprávali sa o vojnových zážitkoch. Zrazu Ida pocítila silné vnútorné nutkanie ísť do vedľajšej izby. Keď vošla, videla na protíľahlej stene silné svetlo, ktoré akoby vytlačilo celú stenu a v priestore, ktorý takto vznikol, sa objavila živá postava ženy. Bola oblečená v bielom a prepásaná pásom. Jej ruky boli otvorené dlaňami k Ide, ktorá bola zjavením akoby omráčená a nevedela, čo robiť. Pani k nej prehovorila: *"Opakuj, čo ti poviem"*. Ida poslušne opakovala slová, ktoré pani vyslovovala pomaly a veľmi zreteľne. Páter Frehe povedal Idinej sestre: *"Napiš všetko, čo tvoja sestra hovorí"*. Bol to veľmi múdry kňaz, lebo takto sa nám zachoval písomný záznam nielen tohto prvého, ale aj všetkých nasledujúcich odkazov amsterdamských zjavení. Panna Mária v nich asi 150 krát opakuje, že *Mária je Matkou všetkých národov*. Titul Matka všetkých národov je často spájaný aj s ďalšími titulmi, ktoré opakuje pri viacerých zjaveniach, napr. v r.1951: *"Matka všetkých národov stojí uprostred sveta pred krížom. Prichádza pod menom Spoluvykupiteľka, Prostrednica (Sprostredkovateľka) a Orodovnica. Pod týmito titulmi prejde do dejín mariológie"*. V súvislosti s týmto proroctvom si Panna Mária v tom istom roku vyžiadala namaľovanie obrazu, tak ako ju Ida videla v zjavení. Obraz znázorňuje Pannu Máriu ako mladú tehotnú ženu. Stojí na zemeguli pred krížom svojho syna. Vznáša sa nad stádom bielych a čiernych oviec, ktoré predstavujú národy všetkých farieb a jazykov. Je oblečená do bieleho rúcha a prepásaná pásom zlatožltej farby. Má rozpäté ruky a na dlaniach jej vidno rany, ktoré sú však už zahojené. Z rán vychádzajú tri lúče svetla, ktoré znamenajú milosť, vykúpenie a pokoj pre všetky národy. Je zaliata svetlom, ktoré vychádza z kríža a symbolizuje zmŕtvychvstalého Vykupiteľa. Vo všetkom je podobná apokalyptickej žene „odetej slnkom“ okrem malého detailu: nešliape na hlavu hada. V tomto tiež treba vidieť hlbokú symboliku: keď bude prijatá a pochopená účasť Panny Márie v dejinách spásy a všetky národy ju budú uctievať ako Spoluvykupiteľku, Prostrednicu a Orodovnicu, víťazstvo jej Nepoškrvneného srdca bude zavŕšené a satan bude konečne a definitívne premožený. Panna Mária vysvetlila vizionárke symboliku vyobrazenia: *„Stádo ovčiek predstavuje národy sveta, ktoré nenájdu pokoj, kým sa ich oči neupriamia na kríž, ktorý je centrom tohto sveta. Pozri sa na moje ruky a uvidíš tri lúče svetla, ktoré znamenajú milosť, vykúpenie a pokoj. Milosťou môjho Pána a Vládcu a pre jeho lásku, ktorou miloval ľudstvo, Otec poslal svojho jednorodeného Syna ako Vykupiteľa sveta. A teraz Otec a Syn posielajú na zem Svätého Ducha, Ducha pravdy, ktorý jediný môže priniesť pokoj. Teda: milosť, vykúpenie a pokoj. Otec a Syn chcú poslať na zem aj Máriu Matku všetkých národov, ako Spoluvykupiteľku, Prostrednicu a Orodovnicu.“*

Známy obraz Matky všetkých národov namaľoval v r.1951, pod vedením Idy Peerdemanovej, nemecký maliar Heinrich Repke. V nasledujúcom roku ho preniesli do špeciálnej kaplnky v Amsterdame, kde sa nachádza dodnes a je predmetom úcty stále rastúceho počtu pútnikov a mariánskych ctiteľov. O kaplnku sa starajú rehoľné sestry z Rodiny Panny Márie - Spoluvykupiteľky. Obraz zachytáva Pannu Máriu, ktorá stojí pred Kristovým krížom. Samotná téma kríža je v posolstvách veľmi častá. Mnoho ráz a veľmi dôrazne Panna Mária opakuje, že jedinou záchranou ľudstva pred duchovným a morálnym úpadkom, ktorý prináša so sebou more nezmyselného utrpenia a rozličných katastrof, je návrat ku krížu – zriedlu zmierenia, skutočnej lásky a pokoja na svete.

„Varujem kresťanov a hovorím: ‚Uvedomte si závažnosť doby! Podajte si ruky! Postavte kríž doprostred sveta! Všetci ste v tejto dobe zodpovední za túto úlohu. Nedovoľte, aby zvíťazil nesprávny duch! Každý deň sa modlite, aby Pán Ježiš Kristus, Syn Otca, poslal svetu Ducha Svätého a aby sa Matka všetkých národov... stala vašou Orodovnicou. To sa stane.“

Návrat ku krížu vedie cez námahu a zároveň krásu opravdivej lásky, ktorá sa dokáže zriecť egoizmu a hľadať skutočné dobro druhého človeka. Inými slovami, ide o spojenie s Kristom v jeho spásanosnej láske, ktorá víťazí aj nad najväčším zlom medzi ľuďmi. Najdokonalejšie sa s Kristom v tomto diele zjednotila Panna Mária. Slávnostné uznanie tejto úlohy Panny Márie v tajomstve spásy bude pre nás mostom viery do jej srdca, priamo do podstaty kresťanského povolania, ktoré spočíva v zotrúvaní pod Kristovým krížom. Matka všetkých národov vyzýva ľudstvo, aby sa vrátilo k jednoduchej viere, ku krížu a všetky národy majú prosieť o Ducha Svätého.

Matka Božia zverila Ide Peerdemanovej viaceré predpovede, napr. o smrti pápeža Pia XII., odporúčania pre Druhý vatikánsky koncil, ukázala jej vojnové konflikty, hrozby nových ideológií. Vo vzácnom posolstve jej odovzdala aj krátku modlitbu, ktorá slúži k záchrane sveta od úpadku, katastrofy a vojny. Matka Božia prostredníctvom svojho zjavenia v Amsterdame pozvala každého k spolupráci na diele záchranu sveta a duší. Niektoré z vízií, ktoré Panna Mária ukázala Ide Peerdemanovej sa uskutočnili, niektoré sa ešte nenaplnili. Vizionárka z Amsterdamu zomrela v r.1996.

zdroje: www.magnificat.sk, www.zivotopisysvatych.sk, www.matrixdrops.com, www.putnickemiesta.sk, www.topolcany.fara.sk, www.zivcakova.sk, www.elpais.com, www.mexicodesconocido.com.mx, www.stare.biskupstvo-nitra.sk, www.doverujem-a-verim.blogspot.com

HOVORÍME o: sviatku Svätej Rodiny

Kult Svätej rodiny má svoje korene už v stredoveku, ale do kresťanskej verejnosti prenikol až začiatkom 17.st. Pápež Lev XIII. v r.1892 predložil kresťanským rodinám ako vzor Svätú rodinu a povzbudil ich k väčšej úcte k nej. V r.1893 zostavil formulár omše na počesť Svätej rodiny. Benedikt XV. v r.1921 určil tento sviatok pre celú Cirkev. Pôvodne sa slávil v prvú nedeľu po Zjavení Pána - Troch kráľoch. Od r.1971 sa sviatok Svätej rodiny slávi v nedeľu v oktáve Narodenia Pána. Ak Narodenie Pána pripadne na nedeľu, sviatok Svätej rodiny sa slávi 30. decembra. Jedným z horlivých šíriteľov úcty k Svätej rodine bol sv. František Saleský (1567-1622), ktorý predstavoval tri osoby Svätej rodiny ako pozemský obraz nebeskej Najsvätejšej Trojice. K tejto myšlienke pridali ďalší rozmer jezuiti vo Francúzsku, ktorí Svätú rodinu dávali ako vzor kresťanských rodín. Vo francúzskej časti Kanady bol veľkým šíriteľom úcty k Svätej rodine quebecký biskup Francois de Montmorency Laval (1623-1708).

Vo Francúzsku sa nachádza aj, nám takmer neznáme, **pútnické miesto zasvätené Sv. Rodine**. Nájdete ho v provensálskom **mestečku Cotignac**. Dôvodom prečo sa tu osobitne ctí Svätá rodina je skutočnosť, že sa tu udiali po sebe nasledujúce zjavenia Panny Márie a sv. Jozefa.

V tomto roku uplynulo od prvého zjavenia 500 rokov. 10. augusta 1519 vystúpil drevorubač Jean de la Baume na vrch Mount Verdaille. Svoju prácu začal kľáčiac v modlitbe, a keď sa postavil, bol prekvapený, že vidí pred sebou oblak a Pannu Máriu vychádzajúcu z neho. Držala malého Ježiška stojac na polmesiaci. Pri nej stáli: sv. Michal Archanjel, sv. Bernard z Clairvaux a sv. Katarína Egyptská. Toto zoskupenie svätcov iste nebolo náhodné a dá sa pochopiť v širších súvislostiach. V Provencalsku sa totiž sv. Michal Archanjel uctieva ako ochranca Božej rodiny a sv. Bernard z Clairvaux založil v tejto časti Francúzska niekoľko kláštorov, jeden z nich sa nachádzal len 15 míľ od Cotignac. Sv. Katarína bola vo Francúzsku osobitne ctená v súvislosti s jej zjavením sv. Jane z Arku. V r.1456 bol zrušený rozsudok, ktorým ju biskup v Beauvais, odsúdil na smrť.

Vo videní Panna Mária povedala Jeanovi:

“Ja som Panna Mária. Chod’ a povedz duchovenstvu a mestskej rade mesta Cotignac, aby mi tu na tomto mieste postavili kostol zasvätený Panne Márii – Matke Milosti a aby usporiadali procesiu, a tak prijali dary, ktoré im chcem udeliť.”

Ale Jean nikomu nepovedal o tom, čo videl, lebo si myslel, že to je halucinácia z letnej horúčavy. Nasledujúci deň, 11. augusta, sa vrátil, aby pokračoval vo svojej práci. Opäť sa mu zjavila Panna Mária. Tentoraz už Jean uveril zjaveniu a rozbehol sa do dediny kde rozpovedal o Márii a jej poslanstve. Jean mal povest' slušného, zodpovedného muža, preto mu ľudia uverili a 14. septembra, na Sviatok Povýšenia Svätého Kríža, položili prvý kameň kaplnky, ktorú Panna Mária žiadala. Celý Cotignac kráčal v procesii na miesto na Mount Verdaille. Ďalšie prekvapenie sa stalo v priebehu mesiaca, keď dedinčania začali budovať kaplnku Panny Márie Matky Milostí. Počas kopania základov odkryli hroby kresťanských mužčínikov pochádzajúcich z najstarších storočí. Dejiny tohto pútnického miesta sa písali aj ďalej a to veľmi osobitným spôsobom. V r.1637 bola vo francúzskom kráľovstve ťažká situácia. Po 22 rokoch manželstva boli kráľ Ľudovít XIII. a kráľovná Anna Rakúska stále bez detí. Napriek zbožnosti oboch kráľovských manželov kráľovná vždy v poslednom štádiu tehotenstva potratila. A tu sa stala udalosť, ktorá rozhodla, že neznáma kaplnka Panny Márie Matky Milostí sa stala v 17.st. najhľadanejším pútnickým miestom Francúzska.

kaplnka v Cotignac, Francúzsko

Dňa 3. novembra 1637, neďaleko Louvru, sa Panna Mária zjavila augustiniánskemu mníchovi Fiacreovi, keď sa modlil v kláštore kostola Notre Dame des Victoires (Panny Márie Víťaznej). Mních mal meno po svätcovi, ktorý bol osobitne obľúbený u francúzskej kráľovskej dvojice. Udalosť zjavenia je presne zaznamenaná v archívoch kláštora a podpísaná generálnym vikárom a predstaveným. Podľa záznamu mnicha upútal plač dieťaťa...

oltárny obraz, Cotignac

„Obrátil hlavu tam, odkiaľ prichádzal hlas ... a uvidel Svätú Pannu obklopenú krásnym a príjemným svetlom, s dieťaťom v náručí, oblečenú do modrého rúcha s hviezdami, vlasy visiace na ramenách. Na svojej hlave mala tri korunky, sedela na stoličke a povedala: „Dieťa moje, neboj sa, ja som Božia Matka.“ Hneď sa vrhol na zem, aby si uctil dieťa, ktoré držala v náručí. Myslel si, že je to Ježiš Kristus, ale Svätá Panna mu povedala: „Dieťa moje, to nie je môj Syn, je to dieťa, ktoré Boh chce dať Francúzsku.“ Mních bol zmätený. Mária povedala: „Aby som ti ušetrila akékoľvek pochybnosti, dieťa moje, chcem, aby si sa pomodlíš tri novény za kráľovnú. Jednu z nich sa pomodlíš v katedrále Notre Dame v Paríži. Ďalšiu v Kostole Panny Márie Víťaznej. A poslednú vo Svätyni nazvanej Panna Mária Milostí. Dávam ti obraz, ktorý sa nachádza v Kostole Panny Márie Milostí v Provensálsku a obraz toho, ako ten kostol vyzereá.“

Mních a jeho nadriadení stále pochybovali, ale za menej ako týždeň sa mních Fiacre prebudil na plač dieťaťa. Znovu uvidel Máriu a dieťa a teraz skutočne uveril zjaveniu a začal sa modliť novénu za kráľovnú od 8. novembra. Keď sa to dozvedela kráľovná, aj ona sa začala modliť novénu, ktorú si vyžiadala Panna Mária. Kráľ Ľudovít rozkázal Fiacreovi nájsť svätýňu Panny Márie Milostí v Provensálsku, aby sa tam pomodlí poslednú novénu. Vydali sa teda na cestu do Cotignac, ktorý ležal pri juhovýchodnom cípe Francúzska. Keď prišiel brat Fiacre, nebol si istý, či našiel správnu svätýňu. Panna Mária rozptýlila jeho pochybnosti. Akonáhle totiž vstúpil do kaplnky uvidel obraz, ktorý mu Panna Mária ukázala v zjavení. Toto teda bola tá kaplnka, ktorú si vyžiadala. Fiacre tu dokončil novénu 5. decembra.

Presne o deväť mesiacov neskôr, 5. septembra 1638, sa kráľovi Ľudovítovi a kráľovnej Anne narodilo prvé dieťa. Nazvali ho Louis-Dieudonné (budúci kráľ Ľudovít XIV., kráľ Slnko), čo znamená „Bohom daný“. Bol to zázrak pre kráľovský pár aj pre Francúzsko.

Hneď, ako sa dalo na známosť, že kráľovná Anna otehotnela, sedem mesiacov pred narodením Ľudovíta-Dieudonné, vyhlásil kráľ Ľudovít XIII. národný akt vďakyvzdania a zasvätenia celého Francúzska: „*Vyhlasujeme, že prijímame Presväťú a slávnú Pannu Máriu ako osobitnú ochránkyňu nášho kráľovstva, obzvlášť jej zasväcujeme seba samých, štát, našu korunu a našich poddaných. Oznamujeme arcibiskupovi parížskemu a nariaďujeme mu, aby každý rok na sviatok Nanebovzatia Panny Márie pripomínal naše vyhlásenie počas svätej omše. Podobne vyzývame všetkých ľudí, ktorí si v tento deň osobitne uctievať Pannu Máriu, aby vyprosovali ochranu, že sa Bohu bude slúžiť takým svätým spôsobom, aby sme my a naši ľudia konečne dosiahli šťastný koniec, pre ktorý sme všetci boli stvorení. Toto je naše pranie.*“

Dňa 21. februára 1660 prišiel Ľudovít XIV. so svojou matkou Annou do Cotignac, aby osobitne poďakoval za svoje narodenie. Rok potom, čo kráľovná Anna zomrela (1666), umiestnil Ľudovít XIV. (Louis-Dieudonné) plaketu v svätyni Panny Márie Milosti na počesť svojej matky a pripomenul, že bol darovaný ľudom podľa sľubu Panny Márie kráľovnej Anne. Plaketa sa tu nachádza dodnes. Ľudovít XIV. sa stal najdlhšie vládnucim európskym panovníkom – 72 rokov. Prerokovali ho aj neslávne činy.

pri kláštore sv. Jozefa v Cotignac

Po viac ako 100 dňoch po kráľovskej návšteve - 7. júna 1660 - sa 2 míle dolu svahom od kaplnky Panny Márie Milostí zjavil sv. Jozef pastierovi Gaspardovi Ricardovi, ktorý pásol stádo na kopci Bessillon. Bolo horúco a mladý muž bol unavený a vyčerpaný smädom. V jednom momente uvidel muža, ktorý ukázal na skalu a povedal iba pár slov: „*Ja som Jozef. Zdvihni skalu a pi.*“

Gaspard zaváhal. Kameň bol ťažký a bolo by treba oveľa viac chlapov, aby ho presunuli, no napriek všetkému poslúchol a čuduj sa svet kameň presunul. Videl zdroj, z ktorého vytekala voda. Do troch hodín od tohto stretnutia sa pramienok stal fontánou s množstvom vody. Odvtedy ľudia prichádzali aj na toto miesto a začali sa tu diať zázraky a mnohé uzdravenia. Už o necelý rok, 19. marca 1661, na sviatok sv. Jozefa, kráľ Ľudovít XVI., vyhlásil patronát

sv. Jozefa robotníka vo Francúzsku. Zároveň opätovne zasvätil Francúzsko ochrane Panny Márie. Na mieste prameňa bolo postavené oratórium. Svätýňu Panny Márie aj oratórium spravovali kňazi z Kongregácie sv. Filipa Neriho – oratoriáni. V r.1661 miestny biskup Giuseppe Zonga Ondedei spojil obe svätyně do jedného pomenovania – **Svätyňa svätej rodiny**.

Po vypuknutí Veľkej francúzskej revolúcie a v dôsledku spoločenských a náboženských zmien, ktoré nastali jej vplyvom boli kňazi vyhnaní z kláštora aj kaplnky, ktorá bola postavená vedľa neho. Kaplnka nebola zničená, ale z kláštora zostali ruiny. Veci boli zhabané a demontované a materiál rozpredaný. O niekoľko rokov neskôr, keď sa konečne obnovila určitá spravodlivosť, kresťanské rodiny mohli kúpiť späť mnohé diela a znovu postaviť svätýňu a vrátiť posvätné objekty, ktoré sa zachovali. V súčasnosti sa mnoho ľudí vydáva na púť a návštevu oboch svätých miest. Od r.1977 žijú vedľa svätyně sestry benediktínky, ktoré majú súhlas rímskej Kongregácie pre klérus, a boli nútené opustiť kláštor v Alžírsku.

Miesto zjavenia Panny Márie a svätého Jozefa v súčasnosti spája aj *pútnická cesta*, ktorou kráčajú mnohí veriaci. Prameň, ktorý uhasil smäd jednoduchého pastiera napriek stáročiam nevyschol a môžete sa ním osviežiť aj vy, ak navštívite známe-neznáme pútnické miesto Cotignac.

Iné zjavenie Svätej rodiny sa udialo v *Brazílii*, v meste *Itapiranga*. 2. mája 1994 sa tu zjavila najprv iba Panna Mária, avšak pri ďalších návštevách sa často zjavila spolu so svätým Jozefom, ktorý držal Dieťa. Zjavenia prežívajú spolu i osobitne dvaja vizionári: Edson a jeho matka Maria do Carmo. Mnoho posolstiev je zameraných na mladých a viedlo k vzniku viacerých modlitebných skupín v Brazílii i v zahraničí. Sobotné zjavenia boli deklarované ako druh pomoci na vyhnutie sa „veľkému zlu ktoré prichádza na svet.“ V r.2009, na sviatok Turíc, vydal v súvislosti so zjaveniami miestny biskup nihil obstat a quominus imprimatur. Týka sa posolstiev z r.1994 – 1998.

Kostoly s patrocíniom Sv. Rodiny sú aj na Slovensku: v Bardejove, Košiciach (farnosť Furča), Trenčíne či v bratislavskej Petržalke, v ktorom tiež pôsobia oratoriáni sv. Filipa Neriho. Kostol pre svoje bohoslužby využíva aj gréckokatolícka, farnosť Bratislava – Petržalka.

zdroje: www.oscadnica.fara.sk, www.zivotopisysvatych.sk, www.verim.sk, www.ncregister.com, www.modlitba.sk, www.zjavenia-svatych-vosvete.webnode.cz, www.svatarodina.fara.sk, www.saintjosephdubessillon.org, www.youtube.com

úcta relikvií sv. Mikuláša v Moskve

Mnohí máme ešte v sebe malé dieťa, ktoré si 5 decembra večer starostlivo poumýva čižmičky a teší sa na návštevu najmilšieho svätého - sv. Mikuláša. Z generácie na generáciu sa ozýva v našich domovoch známe: „Mikulášku, dobrý strýčku modlím sa ti modlitbičku...“

O jeho živote sa rozpráva veľa príbehov, ktoré sa v dotýkajú toho istého - štedrosti a lásky k blížnemu. Patrí k svätým, ktorých si ctia ľudia po celom. Narodil sa okolo r.283 pravdepodobne v Patare v Lýcii (Malá Ázia), v dnešných ruinách pri Kalkan v Turecku Jeho grécki rodičia, Epifanius a Ioanna, z neho vchovali múdreho a cnostného človeka. Často sa postil. Hovorí sa, že v stredu a piatok jedol iba večer. Ako 19-ročný sa stal kňazom a bol ustanovený za opáta kláštora v Sione v blízkosti jeho rodiska. Rodičia mu zomreli počas morovej epidémie, keď bol ešte mladým mužom. Zanechali mu však dostatok majetku, a preto sa nemusel obávať o svoju existenciu. On sa však rozhodol, že všetko venuje chudobným. Azda najznámejšia legenda jeho života hovorí o tom, že v Patare prišiel jeden muž o všetky svoje peniaze. Mal dcéry, ktoré však nemohol vydať, pretože im nebol schopný vyplatiť veno, čo bolo vtedy spoločenským zvykom. Rozhodol sa pre zúfalý čin – chcel ich dať na prostitúciu. O ťažkej situácii tejto rodiny sa dozvedel aj Mikuláš. Pod rúskom tmy, zobral mešec zlata a položil ho mužovi do okna. Malo to byť veno pre najstaršiu dcéru. Podobný skutok zopakoval aj ďalšiu noc. Keď niesol posledný mešec, muž ho spozoroval a veľmi mu ďakoval. Najstarší prameň o tejto legende uvádza, že dievčatá boli dve a peniaze, ktoré im Mikuláš dal, predtým vzal, od ešte žijúcich rodičov. Isté je, že po smrti svojich rodičov sa rozhodol putovať do Svätej zeme. V čase prenasledovania kresťanov, začiatkom 4.st, bol ustanovený za biskupa v meste Myra, ktoré ležalo neďaleko mora. Bol známy vďaka svojej mimoriadnej zbožnosti, nadšeniu a zázrakom. Legendy z jeho života opisujú ako zachránil troch nespravodlivo na smrť odsúdených tak, že sa vo sne zjavil cisárovi a prosil o ich oslobodenie, iné hovoria, že pri ich poprave odvážne chytil meč kata. Existujú príbehy o záchrane lode, na ktorej sa nachádzali pútnici z Efezu, o vzkriesení troch mládencov, ktorých usmrtil mäsiar a o zázračnom rozmnožení obilia z cisárových lodí počas hladu v Myre. Napriek tomu, že Mikuláš vzal z lodí málo obilia, nielen, že na lodiach nič nechýbalo, ale okrem toho, že obilím živil roky celú cirkevnú obec, ostalo ešte aj na siatie. Horlivého biskupa počas prenasledovania tiež chytili, mučili a väznili. Vďaka Milánskemu ediktu (r.313), ktorý vydal cisár Konštantín sa spoločne s mnohými uväznenými kresťanmi dostal opäť na slobodu. Vrátil sa do Myry, kde pokračoval v ohlasovaní evanjelia a v boji proti bludu - arianizmu. Zúčastnil aj na koncile v Nicey, v r.325, kde ostro vystúpil proti Ariánovi. Zomrel v pokročilom veku v Myre (dnešné Demre) a bol pochovaný v biskupskej katedrále. V 11.st., keď mesto obsadili moslimovia (r.1087), boli jeho pozostatky prenesené do prístavného talianskeho mesta Bari. Z jeho hrobu, v Bazilice San Nicolo, vyteká po stáročia tekutina - tzv. myro. Úcta k sv. Mikulášovi sa rozvinula približne 200 rokov po jeho smrti (v 6.st.), keď mu cisár Justinián zasvätil chrám v Konštantínopole. Odtiaľ sa úcta k nemu dostala do Grécka a následne do slovanských krajín. Chrámy sv. Mikuláša vznikali po celom svete, V priebehu 11. až 16. st. bolo v okolí Álp Mikulášovi zasvätených viac ako 2200 a v Anglicku okolo 400 chrámov.

Najväčšiu popularitu má sv. Mikuláš medzi pravoslávnyimi veriaci v Rusku. Mnohí sa s úctou zastávajú v Bari. Spoločne so sv. Ondrejom, apoštolom sú patrónmi tejto veľkej a aj politicky mocnej krajiny. Pravoslávna Cirkev slávi aj sviatok prenesenia jeho ostatkov. Vo februári 2016 sa uskutočnilo prelomové stretnutie pápeža Františka s patriarchom Kirillom, kde sa dohodli na výpôžičke ostatkov sv. Mikuláša. V júli 2017 si ich mohli osobne uctiť veriaci v Moskve a v Petrohrade. Do Moskvy v tom čase zavítalo viac ako 1,75 milióna veriacich. Sv. Mikuláš je patrónom aj Grécka, Apúlie, Sicílie a Lotrinska.

Zjavenie sv. Mikuláša na Slovensku

Možno viete, možno nie, že sv. Mikuláš sa zjavil aj na Slovensku. Stalo sa to na Lutinskej hore v dedinke Lutina pri Sabinove. Ako prvá ho 19. augusta v roku 1851 videla chudobná žena Zuzana Feketeová, ktorá spoločne so svojimi deťmi zbierala huby. Sv. Mikuláš, ktorý bol odetý v slávnostnom biskupskom rúchu, pokarhal ženu, že v deň, keď sa slávi sviatočná liturgia, nie je v chráme, ale zbiera huby v lese. Nabádal, aby veriaci svätili nedele a sviatky, a tiež k úcte k Matke Božej. Na mieste zjavenia žiadal postaviť kríž. Spočiatku Zuzane nikto neveril, no po nesplnení Mikulášových požiadaviek, Zuzana onemela. Vyšetrenie lekárom ukázalo, že žena nie je fyzicky ani psychicky chorá. Na mieste zjavenia postavili žiadaný kríž a nemá Zuzana mohla opäť hovoriť. Svätec sa Zuzane zjavil ešte niekoľkokrát, žiadal aj postaviť kaplnku zasvätenú Panne Márii a na dôkaz pravosti zjavenia daroval Zuzane mariánsku ikonu, ktorú odovzdala kňazovi. Ten ju v prítomnosti viacerých svedkov zamkol do pokladnice. Jeden kľúč zostal na fare, druhý u kurátora. Na druhý deň pri opätovnom zjavení dostala Zuzana od svätca znovu tú istú ikonu. Pri otvorení uzamknutej pokladnice zistili, že prvá vložená ikona zmizla. Táto nevysvetliteľná udalosť im pomohla uveriť v zjavenie. Cirkevná komisia uznala tieto zjavenia za pravdivé a pápež Pius IX. v r.1855 udelil pútnikom, ktorí vo viere navštívia toto miesto možnosť získať plnomocné odpustky. Vtedy sa tu uskutočnila aj prvá oficiálna púť.

Na mieste prvého zjavenia svätca dnes stojí kaplnka sv. Mikuláša, kde sa nachádza aj vzácna relikvia - fľaštička s tekutinou vytekajúcou myrom z jeho hrobky v talianskom Bari.

pri kaplnke sv. Mikuláša vyviera prameň

Pútnický komplex

Vďaka angažovanosti pútnikov postavili v r.1854 v Lutine kaplnku Usnutia Presvätej Bohorodičky. V r.1878 sa vybudovali kaplnky Sv. Anny a Sv. Kríža a v r.1930 aj kaplnku sv. Mikuláša nad prameňom vody, na mieste prvého zjavenia.

Bazilika v Lutine

Súčasný mariánsky pútnický kostol bol postavený v r.1896., na mieste predchádzajúceho menšieho chrámu zasväteného sv. Kozmovi a Damiánovi. Medzi významné udalosti v dejinách tohto pútnického miesta patrí púť v r.1945, počas ktorej blahoslavený biskup Pavel Peter Gojdič, OSBM slávnostne zasvätil Prešovskú eparchiu Matke Božej. Pútnickú tradíciu narušila násilná likvidácia Gréckokatolíckej cirkvi v Československu v r.1950. V čase totality komunistického režimu v r. 1950–1968, keď bola činnosť gréckokatolíckej cirkvi zastavená a biskupi aj kňazi trpeli vo väzeniach, sa zastavili aj gréckokatolícke mariánske púte v Lutine. Pravoslávna cirkev organizovala púte v Lutine, ale tie sa čo do počtu veriacich nedajú porovnávať s púťami gréckokatolíkov pred r.1950 a po obnovení našej cirkvi

v r.1968. Lutina sa vtedy stala miestom, kde sa veriaci mohli stretnúť, prehliť svoju vieru a verejne manifestovať svoju príslušnosť k utlačenej cirkvi. V r.1968 bola znovu obnovená činnosť Gréckokatolíckej cirkvi. Napriek zlým vonkajším podmienkam sa začal počet pútnikov opäť zväčšovať. V r.1981-1984 sa veriacim podarilo urobiť generálnu opravu chrámu. V r.1988 pápež Ján Pavol II. povýšil na baziliku a v r.2010 bola Bazilika Zosnutia Presvätej Bohorodičky pričlenená putom duchovného príbuzenstva k Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme s privilegiom plnomocných odpustkov. Pútnický areál sa v priebehu posledných rokov kompletne prebudoval. V súčasnosti pútnické miesto poskytuje možnosť celoročného prenocovania. Na skale nad bazilikou stojí drevený Chrám Sv. Rodiny, ktorého veža slúži ako rozhľadňa. K modlitbe v teréne vedie pútnikov Krížová cesta a Cesta Svetla, súčasťou areálu sú aj Kaplnky sv. ruženca. Vyrástla tu aj záhrada Bohorodičky a skanzen miniatúr drevených kostolov.

Lutina sa tak, s výnimočným príspevom sv. Mikuláša, stala najvýznamnejším pútnickým miestom gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktoré navštevujú veriaci z celého sveta. Stáva sa oázou pokoja, oddychu, rozjímania i relaxácie.

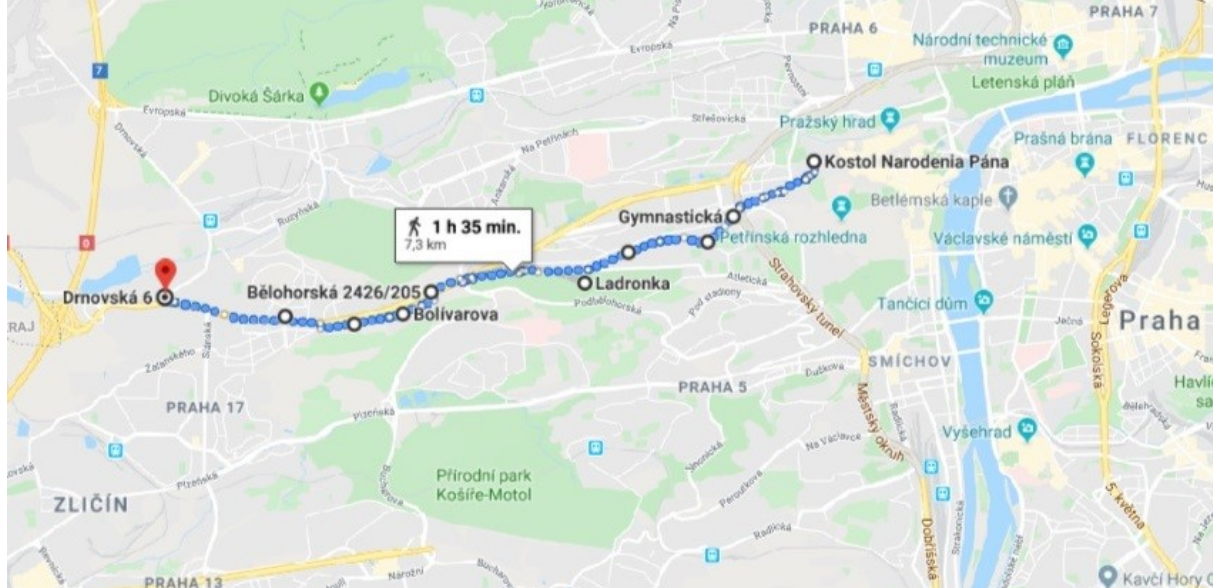
STAŇTE SA PRAVIDELNÝMI ODBERATEĽMI PÚTNICKÉHO LISTU

Ak máte záujem dostávať Pútnický list do Vašej e-mailovej pošty aj v priebehu roka 2020, prosíme Vás, napíšte nám na adresu: prekopova@gmail.com. Zarádime Vás **do adresára čitateľov Pútnického listu**.

Vydávanie Pútnického listu môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na č.ú:

SK18 7500 0000 0040 1664 7114, do správy pre prijímateľa uveďte: **PÚTNICKÝ LIST**

ĎAKUJEME!

HÁJECKÁ CESTA

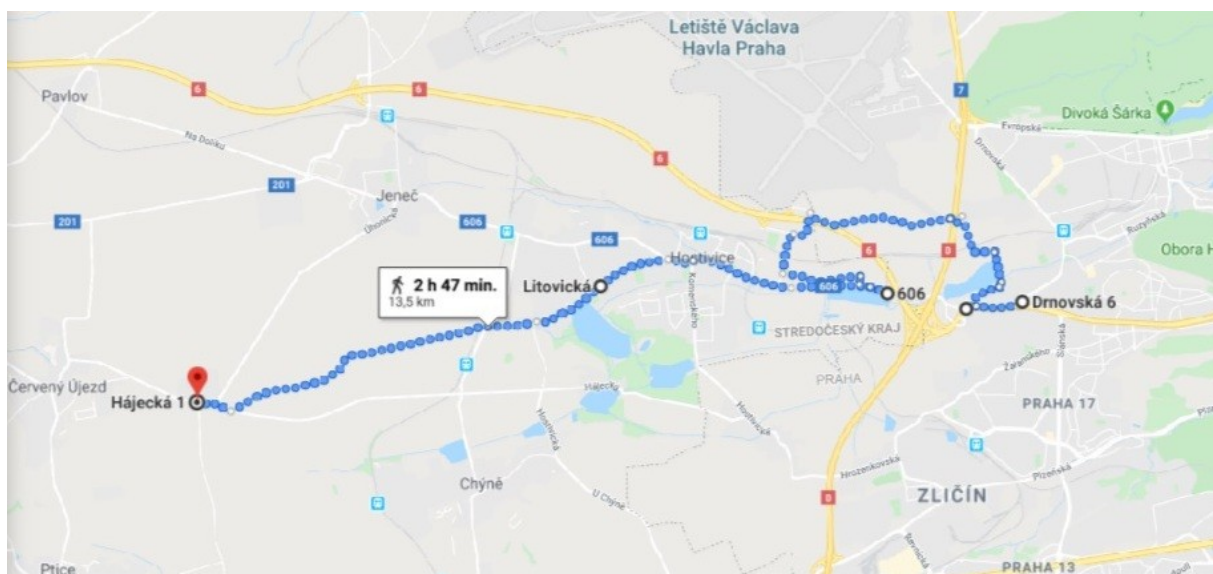
Začiatok: Hradčany, Kostol Narodenia Pána

- I. kaplnka: Dlabačov, Gymnastická ulica
- II. kaplnka: už nestojí, stála na križovatke ulíc Za Strahovem a Nad Tejnkou
- III. kaplnka: Břevnov, na križovatke ulíc U Ladronky a Kocourova
- IV. kaplnka: Ladronka
- V. kaplnka: Vypich
- VI. kaplnka: Břevnov, Bolívarova ulica
- VII. kaplnka: už nestojí, stála na ulici Na Břevnovské pláni
- VIII. kaplnka: Bíla Hora, ide o opravenú kaplnku, pôvodne stála pri Karlovarskej ulici v Předních Jivínách. V súčasnosti stojí na pokojnejšom mieste pri kláštore benediktínok na Bílej Hore
- IX. kaplnka: už nestojí, stála na križovatke ulíc Karlovarská a Drnovská
- X. kaplnka: Zadní Jiviny, stojí na východnej strane mimoúrovňovej križovatky Řepy pri odbočení ulice Na Hůrce
- XI. kaplnka: na hranici Hostivice a Ruzyně stojí na západnej strane mimoúrovňovej križovatky Řepy pri odbočení ulice Na Hůrce. Súčasná kaplnka je pravdepodobne replikou pôvodnej
- XII. kaplnka: Hostivice, ulica Čs.armády, stojí na úrovni západného konca retenčnej nádrže Strnad
- XIII. kaplnka: už nestojí, stála pri železničnom moste cez hostivickú ulicu Čs.armády
- XIV. kaplnka: už nestojí, stála na križovatke Litovická a Čs. Armády v Hostivic, pred domom č.669
- XV. kaplnka: už nestojí, stála v Hostivici pri križovatke Litovická a Sportovců, severne od Litovického rybníka
- XVI. kaplnka: už nestojí, stála na rázcestí pri železničnom prejazde neďaleko zastávky Hostivice – Litovice
- XVII. kaplnka: už nestojí, stála za Litovicami
- XVIII. kaplnka: už nestojí, stála medzi Litovicami a Hájkom, avšak pripravuje sa jej obnova
- XIX. kaplnka: stojí na poľnej ceste pred Hájkom
- XX. kaplnka: Červený Újezd, ide o opravenú kaplnku v blízkosti Hájku

Cieľ: Kláštor Hájek – Loretánska kaplnka Panny Márie

Pozn. kaplnka sv. Jána Nepomuckého v Litoviciach nepatrí k oficiálnym pútnickým kaplnkám, ale bola postavená na pútnickej ceste okolo r. 1815.

Cyklovýlet do Pražskej Lorety si môžete naplánovať z Pelhřimova, kde miestny kraj podporil tvorbu cyklotrasy. Info na www.pelhrimovsko.cz

GENIUS LOCI... Injekcia pokoja (o kostolíku v Podolínci)

Genius loci je nová rubrika Pútnického listu. Pozývame Vás, tvorte ju s nami.

Nech sa tomu bránime ako chceme, súčasťou života každého z nás sa stal aj stres. Má rôzne podoby a číha na každého svojim spôsobom. Len jeho dôsledky bývajú veľmi podobné. Pre niekoho je spoľahlivým zdrojom práca, nasadenie, časové termíny, podmienky či kolektív v nej.

Stres sa s prehľadom zmocnil vzťahov, rodín, spoločenstva. Tlak okolia, verejnosti, nárokov. Obavy zo skúšok, uplatnenia, statusu, ohrozenie imidžu. Aj o holé prežitie, zabezpečenie základných potrieb a dôstojnú existenciu. Zakorenený všade a pre každého. Aj mne sa stal dôverným spoločníkom. Bojujem s ním, aj som si na neho zvykla. Ale občas mám vzácnu príležitosť, spoznať tento fenomén aj z inej, trochu netradičnej a povest' mu naštrbujúcej skúsenosti. A to práve vo chvíľach, ktoré sú určené na zotavenie z jeho zničujúceho vplyvu a následkov.

Jednu z takýchto príležitostí mám v čerstvej pamäti. Túžobne očakávaná dovolenka priniesla so sebou všetko, na čo som sa tešila. Dokonca aj počasie prišlo a tak nič nebránilo tomu, aby som z hlavy aspoň na týchto pár cenných chvíľ vypustila všetky starosti, strasti a trápenia, ktoré tak spoľahlivo živili nevyčerpateľný prameň zásob stresu pre celú moju osôbku.

Nevedela som si vybrať, čo skôr podniknúť, ktorej činnosti a zábave dať prednosť. Toľko aktivít sa mi ponúkalo, toľko možností. Niet divu, že človek chcel stihnúť všetko. Byť s každým a všade. Vyhovieť všetkým, aj sebe. Silné a úžasné vidiny na dosah ruky. Podvedome burcované vedomím, že podobné príležitosti sa opäť naskytnú za dlhé týždne, či skôr mesiace.

Bola som taká nadšená. Pre všetko. Nevedela som si vybrať. Nechala som sa pohltiť nadšením. Potom sa však vidina začala pomaly rozplývať. A ja som si v istých chvíľach uvedomovala jednu zvláštnu skutočnosť, ktorá sa ku mne stále vracala, čo ako som sa snažila potlačiť jej existenciu.

Veľmi jednoducho povedané - začínala som byť unavená z oddychovania. Niečo mi chýbalo, nevedela som však prísť na to, čo presne to je. Rozjasnilo sa mi úplne nečakane.

Tie dni boli naplnené rôznymi činnosťami, ale to by sme museli zaprieť samých seba, aby medzi ne nepatrilo aj nejaké to obiehajúce ponúk kostolíkov v blízkom okolí. No predsa len to bolo iné. Tieto výlety neboli útekom z bežného ruchu života, boli akousi súčasťou v slede aktivít v netradičnom rytme dovolenkových dní. Akoby sa zlievali v jedno. Akoby sa niečo strácalo.... A stále viac aj niečo chýbalo.

Pri jednej takejto návšteve kostolíka, či presnejšie kaplnky, v Podolínci mi však vlastné podvedomie ukázalo cestu. Bola som rozbehaná, uzímaná z počasia aj rozhorúčená zo všetkého toho diania okolo mňa. Bol to už tretí kostolík v rámci našich severských pochôdzok určených v rámci tejto zimnej dovolenky.

Ale len teraz, snáď vplyvom samotnej kaplnky a jej čara, ktoré sa mi prihováralo už z diaľky, umocnené jej blízkosťou, som urobila niečo, čo mi otvorilo oči, zrýchliло srdce a spomalilo krok. Utiahla som sa do zavesenia jej múrov, dotkla sa ich a pomaly klesla na kolená. Na pár chvíľ som na nič nemyslela.

Nebolo to, ako keď v trápení a túžbe skloním hlavu v tichých prosbách. Nič som nežiadala, nič neriešila. Žiadne problémy, ako keď sa utiahnem do azylu storočí v kameni, žiadať, prosiť či ďakovať. No moje myšlienky nesmerovali ani k tomu, čo všetko ma ešte v tejto môj dovolenkový deň plný vzrušenia čaká. A vtedy som pochopila.

Nielen od trápení, ale aj prílišnej zábavy si treba občas oddýchnuť. Utiahnuť sa do úzadia a ostať na chvíľu len v tichu. Sám so sebou. To ticho bolo mojou najsilnejšou modlitbou. Prosbou aj poďakovaním.

Pripadala som si ako dieťa, ktoré sa rozhorúčené hrou utiahne do náručia matky, aby sa vydýchalo a odpočinulo si. Bolo to len pár minút. Len chvíľočka. A priniesla mi možno viac úľavy než celý týždeň „sladkého ničnerobenia.“

Alexie

Pútnický list vydáva Asociácia pútnických organizácií
Farský úrad, 913 31 Skalka nad Váhom I/41
ISSN 2644-4526

www.putnickemiesta.sk/asociacia-putnickych-organizacii/archiv-putnickych-listov
Autori textu: Mária Prekopová, Alexandra Podolinská

NEPREDAJNÉ, VOĽNE ŠÍRITEĽNÉ